

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 21 januari 2016*

”Överklagande — Artikel 81 EG — Konkurrensbegränsande samverkan — Den spanska marknaden för vägbitumen — Uppdelning av marknaden och samordning av priser — Handläggningstiden vid tribunalen har varit orimligt lång — Artikel 261 FEUF — Förordning (EG) nr 1/2003 — Artikel 31 — Obegränsad behörighet — Artikel 264 FEUF — Delvis eller fullständig ogiltigförklaring av kommissionens beslut”

I mål C-603/13 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 22 november 2013,

Galp Energía España SA, Alcobendas (Spanien),

Petróleos de Portugal (Petrogal) SA, Lissabon (Portugal),

Galp Energía, SGPS SA, Lissabon,

företrädna av M. Slotboom, advocaat, och G. Gentil Anastácio, advogado,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska kommissionen, företrädd av C. Urraca Caviedes och F. Castillo de la Torre, båda i egenskap av ombud, biträdda av J. Rivas Andrés, avocat, och G. Eclair-Heath, solicitor,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden på fjärde avdelningen T. von Danwitz, tillika tillförordnad ordförande på femte avdelningen, samt domarna K. Lenaerts, domstolens ordförande tillika tillförordnad domare på femte avdelningen, D. Šváby (referent), A. Rosas och C. Vajda,

generaladvokat: N. Jääskinen,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 15 april 2015,

* Rättegångsspråk: engelska.

och efter att den 16 juli 2015 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 GALP Energía España SA (nedan kallat GALP Energía España), Petróleos de Portugal (Petrogal) SA (nedan kallat Petróleos de Portugal) och GALP Energía SGPS SA (nedan kallat GALP Energía SGPS) (nedan gemensamt kallade klagandena), har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 september 2013, i mål T-462/07, Galp Energía España m.fl./kommission (EU:T:2013:459) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade tribunalen delvis kommissionens beslut K(2007) 4441 slutlig av den 3 oktober 2007 angående ett förfarande om tillämpning av artikel 81 EG, nu 101 FEUF [ärende COMP/38.710 – Bitumen – (Spanien)] (nedan kallat det omtvistade beslutet) och satte ned det bötesbelopp som ålagts bolagen. Talan ogillades i övriga delar.

Tillämpliga bestämmelser

- 2 Artikel 31 i rådets förordning (EG) 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s.1) har följande lydelse:

”E[U]-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. E[U]-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten.”

Bakgrund till tvisten och det omtvistade beslutet

- 3 I punkterna 1–85 i den överklagade domen redogörs det för bakgrunden till tvisten vilken kan sammanfattas enligt följande, såvitt är relevant för detta förfarande.
- 4 Den produkt som avses i överträdelsen är penetrationsbitumen, en typ av bitumen som inte genomgått någon form av förädling och som används för att bygga och underhålla vägar.
- 5 Den spanska bitumenmarknaden omfattar dels tre producenter, nämligen företagskoncernerna Repsol, CEPSA-PROAS och BP, dels tre importörer, däribland Nynäskoncernen och den koncern som klagandena ingår i.
- 6 Mellan år 1990 och år 2003 innehades kapitalet i Galp Energía España, tidigare Petrogal Española SA, till 89,29 % av Petróleos de Portugal och till 10,71 % av Tagus RE. Sistnämnda bolag är ett försäkringsbolag vars kapital till 98 % innehades av Petróleos de Portugal. Sedan år 2003 är Galp Energía España ett helägt dotterbolag till Petróleos de Portugal. Sistnämnda bolag är i sin tur ett helägt dotterbolag till Galp Energía, SGPS sedan den 22 april 1999.
- 7 Galp Energía España bedriver verksamhet i form av försäljning och marknadsföring av bitumen i Spanien. Bolagets omsättning för bitumen som säljs till utomstående kunder i Spanien uppgick till 13 000 000 euro år 2001, vilket är det sista hela år som överträdelsen pågick. Detta motsvarar 4,54 % av den aktuella marknaden. Den totala koncernomsättningen för Galp Energía SGPS motsvarade 12 576 000 000 euros år 2006.
- 8 Sedan BP-koncernen inkommit med en ansökan om immunitet den 20 juni 2002 med stöd av kommissionens meddelande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 45, s. 3), genomfördes kontroller den 1 och 2 oktober 2002 hos Repsol-, PROAS-, BP- och Nynäskoncernerna samt hos den koncern som klagandena ingår i.

- 9 Den 6 februari 2004 tillställde kommissionen de berörda företagen en första omgång med begäranden om upplysningar med stöd av artikel 11.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna [81 EG] och [82 EG] (EGT 13, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8).
- 10 Genom telefax av den 31 mars respektive den 5 april 2004 inkom Repsol och PROAS med en ansökan till kommission enligt kommissionens tillkännagivande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden, jämte ett företagsuttalande.
- 11 Efter att ha tillställt de berörda företagen ytterligare fyra begäranden om upplysningar inledde kommissionen formellt ett förfarande och delgav Repsol-, PROAS-, BP- och Nynäskoncernerna samt den koncern som klagandena ingår i ett meddelande om invändningar den 24 och den 28 augusti 2006.
- 12 Den 3 oktober 2007 antog kommissionen det omtvistade beslutet. I beslutet konstaterade kommissionen att tretton av de företag som beslutet riktar sig till hade deltagit i en rad avtal och samordnade förfaranden vid saluföringen av penetrationsbitumen i Spanien (med undantag för Kanarieöarna) i form av en uppdelning av marknaden och samordning av priserna.
- 13 De olika konkurrensbegränsande beteenden, eller delar därav, som identifierats är följande:
 - Fastställande av försäljningskvoter.
 - Fördelning av produktvolym och kunder mellan samtliga kartelldeltagare på grundval av dessa kvoter.
 - Kontroll av genomförandet av marknads- och kunduppdelning med hjälp av informationsutbyte om försäljningsvolymerna (nedan kallat övervakningssystemet).
 - Inrättande av en kompensationsmekanism avsedd att korrigera skillnader som uppstått vid den överenskomna uppdelningen av marknader och kunder (nedan kallad kompensationsmekanismen).
 - Avtal om ändrade priser för bitumen och datum då de nya priserna skulle börja tillämpas.
 - Deltagande i regelbundna möten och andra kontakter för att enas om de ovannämnda konkurrensbegränsningarna och införa och/eller ändra dem när så krävs.
- 14 Kommissionen fann det utrett att personalen vid Galp Energía España hade deltagit i kartellen för bolagets räkning. Mot bakgrund av rättspraxis beträffande presumtionen att ett moderbolag faktiskt utövar ett avgörande inflytande på helägda dotterbolag och mot bakgrund av ägarförhållandena mellan Galp Energía España, Petróleos de Portugal och Galp Energía SGPS, ansåg kommissionen att Galp Energía España, Petróleos de Portugal och, från och med den 22 april 1999 även Galp Energía SGPS, hade utgjort ett och samma företag vid tillämpningen av artikel 81.1 EG.
- 15 Kommissionen ansåg att båda de konstaterade konkurrensbegränsningarna, nämligen horisontella avtal om uppdelning av marknaden och samordning av priser, till sin natur ingick bland de allvarligaste överträdelsena av artikel 81 EG, vilket enligt praxis kan motivera att de betraktas som mycket allvarliga överträdelser redan på grund av sin natur, utan att det är nödvändigt att ett sådant beteende täcker ett särskilt geografiskt område eller har en särskild inverkan.
- 16 Kommissionen fann det omöjligt att i praktiken göra en bedömning av kartellens inverkan på marknaden, bland annat på grund av bristande information om den troliga nettoprisutvecklingen för bitumen i Spanien i avsaknad av dessa avtal. Kommissionen ansåg sig inte skyldig att med precision styrka kartellens exakta inverkan på den aktuella marknaden eller att kvantifiera denna, utan ansåg att

den kunde nöja sig med att göra sannolikhetsanalyser av en sådan inverkan. Kommissionen ansåg under alla omständigheter att kartellens avtal hade genomförts och att det var högst troligt att de i praktiken haft en negativ inverkan på konkurrensen.

- 17 Med hänsyn till överträdelsens natur ansåg kommissionen att Repsol-, PROAS-, BP- och Nynäs-koncernerna samt den koncern klagandena ingår i hade begått en mycket allvarlig överträdelse av artikel 81 EG och preciserade att denna slutsats gällde oavsett frågan huruvida kartellen hade haft en mätbar inverkan på den aktuella marknaden. Kommissionen tillade att den beaktade att samverkan endast berört den spanska marknaden.
- 18 Kommissionen fastställde "utgångsbeloppet" för de böter som skulle åläggas med beaktande av överträdelsens allvar, den aktuella marknads värde, som uppskattades till 286 400 000 euro år 2001 – det sista hela år som överträdelsen pågick –, och det faktum att överträdelsen var begränsad till försäljning av bitumen i en enda medlemsstat. Mot bakgrund av samtliga ovanstående omständigheter fastställde kommissionen utgångsbeloppet för böterna till 40 000 000 euro.
- 19 Kommission klassificerade därefter de företag som det omtvistade beslutet riktades till i olika kategorier som definierades utifrån deras relativa vikt på den aktuella marknaden. Detta gjordes i syfte att uppnå en differentierad behandling och därmed beakta företagets faktiska ekonomiska kapacitet att orsaka en allvarlig skada på konkurrensen. Kommissionen utgick härvid från företagets andelar – i form av försäljningsvärde – av den spanska marknaden för vägpenetrationsbitumen under räkenskapsåret 2001.
- 20 Repsol och PROAS, vars andelar av den aktuella marknaden uppgick till 34,04 % respektive 31,67 % under räkenskapsåret 2001, klassificerades i den första kategorin. BP, vars marknadsandel uppgick till 15,19 %, klassificerades i den andra kategorin. Nynäs samt klagandena, vars marknadsandelar uppgick till mellan 4,54 % och 5,24 %, klassificerades i den tredje kategorin. På grundval härav anpassades utgångsbeloppet för de böter som skulle åläggas enligt följande:
 - Den första kategorin, för Repsol och PROAS: 40 000 000 euro.
 - Den andra kategorin, för BP: 18 000 000 euro.
 - Den tredje kategorin, för Nynäs och klagandena: 5 500 000 euro.
- 21 För att fastställa bötesbeloppen på en tillräckligt avskräckande nivå fann kommissionen det lämpligt att tillämpa en multiplikationsfaktor på 1,8 respektive 1,2 på det bötesbelopp som skulle åläggas BP och Repsol, utifrån deras totala omsättning för år 2006, som var det sista räkenskapsåret innan det omtvistade beslutet antogs. Däremot fann kommissionen inte det nödvändigt att tillämpa en multiplikationsfaktor på det bötesbelopp som skulle åläggas PROAS, Nynäs och klagandena.
- 22 Sedan utgångsbeloppet för böterna räknats upp i förhållande till överträdelsens längd – vilket medförde ett utgångsbelopp för böterna på 9 625 000 euro för GALP Energía España och Petróleos de Portugal och på 7 150 000 euro för GALP Energía SGPS –, slog kommissionen även fast att de böter som skulle åläggas Repsol och PROAS skulle räknas upp med 30 procent på grund av försvårande omständigheter. De nämnda två företagen hade nämligen varit ledande i kartellen.
- 23 Kommissionen jämförde klagandenas roll med den roll som Repsol, PROAS och BP haft och prövade om en nedsättning av bötesbeloppet var motiverad. Kommissionen ansåg det lämpligt att göra skillnad på klagandenas särskilda roll och beakta att de endast deltagit i överträdelsen i begränsad utsträckning och beslutade att sätta ned klagandenas bötesbelopp med 10 procent.

24 Galp Energía España och Petróleos de Portugal förpliktades följaktligen i artikel 2 i beslutdelen i det omtvistade beslutet att, gemensamt och solidariskt, betala böter på 8 662 500 euro, varav 6 435 000 euro skulle betalas gemensamt och solidariskt av Galp Energía SGPS.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

25 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 19 december 2007 väckte klagandena talan och yrkade att det omtvistade beslutet helt eller delvis skulle ogiltigförklaras och i andra hand att de böter som företagen ålagts skulle sättas ned.

26 Klagandena anförde nio grunder till stöd för sin talan.

27 Tribunalen biföll talan såvitt avsåg den nionde grunden som klagandena åberopat och ogiltigförklarade artikel 1 i beslutet i den del det slogs fast att Galp Energía España, Petróleos de Portugal och Galp Energía SGPS hade deltagit i en rad avtal och samordnade förfaranden på den spanska marknaden för bitumen. Detta gällde i den mån den aktuella raden av avtal och samordnade förfaranden omfattade dels övervakningssystemet vad gäller genomförandet av avtalen om uppdelning av marknader och kunder, dels kompensationsmekanismen avsedd att korrigera skillnader som uppstått vid uppdelningen av marknader och kunder.

28 Såsom framgår av punkterna 215, 292, 293 och 301 i den överklagade domen grundade tribunalen sin bedömning uteslutande på bevisning från den period då de faktiska omständigheterna ägt rum för att komma fram till att det inte hade styrkts att klagandena bar ansvar för övervakningssystemet och kompensationsmekanismen. Tribunalen vägrade således att beakta uttalandet från V. C., säljansvarig för bitumen hos Petrolgal Española SA (numera Galp Energía España), av den 6 december 2007. Uttalandet hade lagts till handlingarna i domstolsförfarandet av klagandena och hade således inte beaktats av kommissionen i det omtvistade beslutet såsom bevisning till nackdel för klagandena.

29 I punkterna 611, 625 och 626 i den överklagade domen konstaterade tribunalen emellertid – mot bakgrund av det nämnda uttalandet av den 6 december 2007 från V. C. – att klagandena kände till att andra kartellmedlemmar deltog i kompensationsmekanismen, att de även kunde förutse att andra kartellmedlemmar deltog i övervakningssystemet, och att de följaktligen kunde hållas ansvariga för båda dessa delar av överträdelserna.

30 Mot denna bakgrund fann tribunalen i punkt 630 i den överklagade domen att det inte fanns anledning att ändra ursprungsbeloppet för böterna, men fann det i punkt 632 i samma dom nödvändigt att göra en ytterligare nedsättning av böterna i förhållande till den nedsättning som kommissionen tillämpat på grund av förmildrande omständigheter.

31 I punkterna 635 och 636 i samma dom biföll tribunalen följaktligen talan såvitt avsåg vissa delar av den nionde grunden och gjorde en ytterligare nedsättning med 4 procent av bötesbeloppet utöver den nedsättning med 10 procent som redan gjorts i det omtvistade beslutet.

32 Tribunalen ogillade klagandenas övriga ogiltighetsgrunder, inklusive den femte och den sjätte grunden, i vilka de hade gjort gällande att konstaterandet att de deltagit i samordningen av priser och konstaterandet av deltagandets längd var rättsstridiga.

33 Det bötesbelopp som ålades Galp Energía España och Petróleos de Portugal i artikel 2 i beslutdelen i det omtvistade beslutet fastställdes följaktligen till 8 277 500 euro. Det bötesbelopp som ålades Galp Energía SGPS i samma artikel fastställdes till 6 149 000 euro.

Parternas yrkanden

- 34 Klagandena har i sitt överklagande yrkat att domstolen ska
- i första hand upphäva den överklagade domen,
 - ogiltigförklara artiklarna 1–3 i det omtvistade beslutet i den mån dessa artiklar angår dem och/eller sätta ned det bötesbelopp som ådömts klagandena,
 - i andra hand upphäva den överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen, och
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 35 Kommissionen har yrkat att domstolen ska
- ogilla överklagandet, och
 - förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

- 36 Klagandena har åberopat tre grunder till stöd för överklagandet.

Den första grunden: Tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning, vilken påverkade konstaterandet att klagandena deltog i samordningen av priserna under åren 1995–2002

Parternas argument

- 37 Genom sin första grund, som kan delas upp i tre delgrunder, har klagandena gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig tillämpning av artikel 81.1 EG, missuppfattade bevisningen och gjorde en felaktig tillämpning av de processuella reglerna om bevisvärdering samt åsidosatte principen om oskuldspresumtion i artikel 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), när den i punkterna 407 och 456 i den överklagade domen fann att kommissionen inte på ett rättsstridigt sätt kunde anses ha slagit fast att parterna hade deltagit i en samordning av priser ”till och med år 2002”. Tribunalens bedömning i denna del var dessutom bristfälligt motiverad.
- 38 Genom den första delgrunden har klagandena kritiserat tribunalen för att i punkterna 370–408 i den överklagade domen ha underlåtit att beakta två förmildrande omständigheter när den slog fast att kommissionen visat att klagandena deltagit i samordningen av priser mellan år 1995 och år 2002. Dessa förmildrande omständigheter bestod i att varken BP:s ansökan om förmånlig behandling eller aktuella handlingar om de faktiska omständigheterna som BP åberopat nämnde något om att klagandena hade deltagit i verksamhet som bestod i samordning av priser.
- 39 Genom den andra delgrunden har klagandena kritiserat tribunalen för att inte ha noterat att det omtvistade beslutet inte innehåller något bevis för när klagandenas påstådda deltagande i samordningen av priser ska ha börjat.
- 40 De har i detta hänseende gjort gällande att uttalandet från Repsol och PROAS avseende förmånlig behandling inte nämner några konkreta omständigheter, inklusive datum, möten, telefonsamtal eller prishöjningar. Uttalandena är inte tillräckligt tydliga och samstämmiga för att styrka att klagandena deltog i samordning av priser från år 1999 till år 2002. Klagandena har likaså påpekat att den tidpunkt

då uppdelningen av marknaden påbörjades inte kan ses som den dag då Petróleos de Portugal anslöt sig till prisöverenskommelserna. Dessa två avtal utgör enligt det omtvistade beslutet nämligen olika aspekter av kartellen.

- 41 Genom den tredje delgrunden har klagandena gjort gällande att det var oriktigt av tribunalen att slå fast att den interna e-postkorrespondens inom Galp Energía España som ägde rum den 18 och 19 oktober 2000 – och som var föremål för bedömning i punkterna 387–404 i den överklagade domen – utgjorde bevisning från den period då de faktiska omständigheterna ägt rum som visade att klagandena deltagit i samordningen av priser.
- 42 Kommissionen anser att grunden ska avvisas i sin helhet och att den under alla omständigheter saknar stöd.

Domstolens bedömning

- 43 Domstolen erinrar om att det enligt fast rättspraxis framgår av artikel 256 FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och av artikel 168.1 d i domstolens rättegångsregler att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den överklagade domen ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för detta yrkande. I annat fall ska överklagandet eller grunden i fråga avvisas (se, bland annat, dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 44 En grund som stöds på en argumentation som inte är så klar och precis att domstolen kan företa sin lagenlighetsprövning uppfyller således inte dessa krav och ska avvisas (se, för ett liknande resonemang, dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 45 Argumenten avseende åsidosättande av artikel 81.1 EG, bristande motivering av det omtvistade beslutet, åsidosättande av de processuella reglerna om bevisvärdering samt av den allmänna oskuldspresumtionen liksom påståendet att bevisningen missuppfattats identifierar inte med den precision som krävs att tribunalen gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning. Argumenten består endast av en rad allmänna och icke styrkta påståenden och ska därför avvisas.
- 46 Domstolen övergår därefter till att pröva den första och den tredje delen av den första grunden, varigenom klagandena kritiserat tribunalen för att dels inte ha beaktat två olika bevis då den slog fast att kommissionen hade styrkt att klagandena deltagit i samordning av priserna mellan åren 1995 och 2002, dels ha ansett att klagandenas interna e-postkorrespondens den 18 och 19 oktober 2000 utgjorde bevisning från den period då de faktiska omständigheterna ägt rum som styrker att klagandena deltagit i samordning av priserna. I det avseendet räcker det att påpeka att det följer av artikel 256.1 andra stycket FEUF och artikel 58 första tycket i stadgan för Europeiska unionens domstol att ett överklagande till domstolen ska vara begränsat till rättsfrågor. Tribunalen är således ensam behörig att fastställa och bedöma de faktiska omständigheterna och, i princip, att bedöma den bevisning som framförts till stöd för dessa omständigheter. Med förbehåll för det fall att bevisningen har missuppfattats – vilket klagandena gjort gällande i förevarande fall på ett oprecist och ounderbyggt sätt – utgör nämnda bedömning således inte en rättsfråga som i sig är underställd domstolens prövning i ett mål om överklagande (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 84).
- 47 Dessa argument kan följaktligen inte tas upp till prövning.

- 48 Vad gäller den andra delen av den första grunden, varigenom klagandena kritiserat tribunalen för att inte ha noterat att det omtvistade beslutet inte innehöll något bevis för när klagandenas påstådda deltagande i samordningen av priser ska ha börjat, räcker det att påpeka att dessa argument inte framfördes i målet vid tribunalen, till skillnad från vad klagandena har gjort gällande. De utgör således nya argument och kan därför inte tas upp till prövning.
- 49 Av vad anförts följer att överklagandet inte kan tas upp till prövning såvitt gäller hela den första grunden.

Den tredje grunden: Tribunalen har inte avgjort målet inom skälig tid

Parternas argument

- 50 Klagandena har gjort gällande att tribunalen åsidosatt artikel 47 i stadgan och artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), genom att inte avgöra målet inom skälig tid. Detta motiverar att den överklagade domen upphävs och att det omtvistade beslutet ogiltigförklaras. I annat fall önskar klagandena få till stånd en väsentlig nedsättning av de ålagda böterna.
- 51 Klagandena har anført att deras talan om ogiltigförklaring väcktes den 19 december 2007, att det skriftliga förfarandet avslutades den 21 oktober 2008, att det muntliga förfarandet inleddes den 12 november 2012, att förhandling hölls den 24 januari 2013 och att domen avkunnades den 16 september 2013.
- 52 Hela förfarandet varade således ungefär fem år och nio månader (69 månader). En period på fyra år och en månad (49 månader) förflöt mellan tidpunkten då det skriftliga förfarandet avslutades och tidpunkten då det muntliga förfarandet inleddes. Klagandena anser därför, med stöd av det kriterium som domstolen fastställde i dom Baustahlgewebe/kommissionen (C-185/95 P, EU:C:1998:608), att tribunalen inte har uppfyllt sin skyldighet att avgöra ett mål inom skälig tid.
- 53 Klagandena har i detta avseende understrukit dels att målet var mycket mindre komplicerat än de flesta kartellmål som tribunalen prövar och att antalet fall där talan väckts var begränsat då endast fyra kartellmedlemmar väckt talan. Den orimligt långa handläggningstiden vid tribunalen kan på intet sätt tillskrivas klagandenas agerande.
- 54 Kommissionen å sin sida har åberopat domstolens fasta praxis och gjort gällande följande. Om det faktum att tribunalen inte avgjorde målet inom skälig tid inte inverkar på utgången i målet, kan underlåtenheten att avgöra målet inom skälig tid inte avhjälpas genom att den överklagade domen upphävs.

Domstolens bedömning

- 55 Det ska erinras om att en unionsdomstols underlåtenhet att iaktta sin skyldighet enligt artikel 47 andra stycket i stadgan, att inom skälig tid avgöra mål som anhängiggörs vid den, ska beivras genom att en skadeståndstalan väcks vid tribunalen, eftersom en sådan talan utgör ett effektivt medel för avhjälpande. Ett yrkande om ersättning för den skada som åsamkats på grund av tribunalens underlåtenhet att avgöra ett mål inom skälig tid kan således inte framställas direkt vid domstolen inom ramen för ett överklagande, utan ska framställas vid tribunalen (dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 66, dom ICF/kommissionen, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, punkt 57, och dom Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkterna 17 och 18).

- 56 När skadeståndstalan har väckts ankommer det således på tribunalen, som är behörig enligt artikel 256.1 FEUF, att pröva en sådan talan i en annan sammansättning än den som prövade det mål i vilket handläggningstiden kritiserats för att vara orimligt lång (se, för ett liknande resonemang, dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 67, dom ICF/kommissionen, EU:C:2014:2274, punkt 58, och dom Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 19).
- 57 Om det är uppenbart att tribunalen har gjort sig skyldig till en tillräckligt klar överträdelse av skyldigheten att avgöra målet inom skälig tid, kan domstolen konstatera att så skett utan att parterna behöver förebära ytterligare bevisning i detta avseende (se, för ett liknande resonemang, dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 90, dom ICF/kommissionen, EU:C:2014:2274, punkt 59, och dom Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 20).
- 58 Så är fallet här. Längden på handläggningstiden vid tribunalen uppgår till närmare fem år och nio månader, och innefattar bland annat en period på fyra år och en månad utan någon handläggningsåtgärd, mellan tidpunkten då det skriftliga förfarandet avslutades och tidpunkten då förhandling hölls. Denna tidsutdräkt kan inte förklaras av vare sig målets art eller komplexitet och inte heller av dess sammanhang. Målet som tribunalen skulle pröva företedde inte någon särskild svårighet. Vidare framgår det inte av varken den överklagade domen eller av de omständigheter som parterna har åberopat att denna period av inaktivitet var objektivt motiverad eller att klagandena hade bidragit härtill.
- 59 Det framgår dock av det som anförts i punkt 55 ovan att överklagandet inte kan vinna bifall på den tredje grunden.

Den andra grunden: Tribunalen har överskridit sin obegränsade behörighet

Parternas argument

- 60 Klagandenas andra grund består av tre delar.
- 61 I den första delen har klagandena gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning i punkterna 625, 626 och 630 i den överklagade domen genom att överskrida sin behörighet. Tribunalen tog nämligen upp en grund ex officio med stöd av sin obegränsade behörighet och höll klagandena ansvariga för båda delarna av överträdelsen av artikel 81.1 EG, det vill säga för att ha haft kännedom om kompensationsmekanismen och för att övervakningssystemet var förutsägbara.
- 62 I förevarande fall dömde tribunalen dessutom utöver vad som hade yrkats av parterna (ultra petita), eftersom kommissionen inte hade grundat sig på dessa skäl i det omtvistade beslutet. Dessa skäl hade inte heller åberopats som en ogiltighetsgrund av klagandena och hade inte varit föremål för någon diskussion, förutom i fråga om huruvida V. C.:s uttalande kunde tas upp till prövning.
- 63 Kommissionen har å sin sida hävdade att tribunalen, då den prövade storleken på de böter som ålagts klagandena, hade rätt att beakta klagandenas kännedom om mekanismen för övervakning och kompensation, eftersom det är fråga om en faktisk omständighet. Vad gäller V. C.:s uttalande anser kommissionen att tribunalen hade rätt att göra detsamma. Detta gäller i synnerhet mot bakgrund av att domstolen, i punkt 40 i dom KNP BT/kommissionen (C-248/98 P, EU:C:2000:625), tillerkände tribunalen en möjlighet att vid sin bedömning av böternas lämplighet beakta kompletterande upplysningar som inte återfinns i det beslut som är föremål för prövning såsom omständigheter som är nödvändiga för att uppfylla motiveringsskyldigheten. Kommissionen anser slutligen att grunden är verkningslös, eftersom tribunalen redan har satt ned bötesbeloppet.

- 64 Genom den andra delen av den andra grunden har klagandena gjort gällande att tribunalen åsidosatte rätten till en rättvis rättegång, som innefattar principen om parternas likställdhet i processen och rätten till försvar och särskilt den kontradiktoriska principen, genom att i punkterna 624 och 625 i den överklagade domen slå fast att det ankom på tribunalen att vid utövandet av sin obegränsade behörighet beakta V. C.:s uttalande för att tillskriva klagandena ansvar på grund av att de hade haft kännedom om kompensationsmekanismen och på grund av att övervakningssystemet var förutsägbart.
- 65 Tribunalen har åsidosatt nämnda principer genom att inte på ett tydligt sätt informera klagandena, innan den avgjorde målet, om detta nya skäls art och ändamål, i enlighet med vad som krävs enligt artikel 6 i Europakonventionen och artiklarna 47 och 48 i stadgan.
- 66 Kommissionen har bestritt dessa argument och betonat att den bevisning som lagts fram av V. C. som stöd för att klagandena hade kännedom om övervakningssystemet och kompensationsmekanismen togs upp för första gången av just klagandena. Det vore således absurt från klagandenas sida att påstå att de inte haft möjlighet att ta del av dessa bevis.
- 67 I den tredje delen av den andra grunden har klagandena hävdatt att tribunalen i punkt 626 i den överklagade domen missuppfattade bevisningen och åsidosatte principen om oskuldspresumtion, genom att tillskriva klagandena ansvar för överträdelsens båda delar. Tribunalen fastställde klagandenas ansvar med stöd av ett ofullständigt citat från V. C.:s uttalande, av vilket det sålunda tydligt framgår att V. C. inte hade någon kännedom om beskaffenheten av den kompensationsmekanism som var föremål för det omtvistade beslutet.
- 68 Enligt kommissionen har tribunalen tvärtom inte alls missuppfattat bevisningen som återfinns i uttalandet från V. C.

Domstolens bedömning

- 69 Genom den första delen av den andra grunden, jämförd med den andra delen av samma grund, har klagandena kritiserat tribunalen för att ha överskridit gränserna för sin obegränsade behörighet såsom denna fastställs i artikel 261 FEUF och artikel 31 i förordning nr 1/2003.
- 70 För att kunna göra en bedömning av huruvida det finns stöd för den första delen av denna grund konstaterar domstolen inledningsvis följande. Tribunalen slog i punkterna 265, 266, 270 och 292 i den överklagade domen först fast att kommissionen inte hade bevisat att klagandena deltagit i den aktuella kompensations- och övervakningsmekanismen, och vidare i punkt 282 i samma dom, att kommissionen inte grundat det omtvistade beslutet på någon annan omständighet än klagandenas deltagande i dessa två delar av överträdelsen för att komma fram till att klagandena kunde hållas ansvariga i detta hänseende. Därefter konstaterade tribunalen följande i punkterna 624–626 och 630 i nämnda dom:

”624... Det ankommer i förevarande fall på tribunalen att, inom ramen för sin obegränsade behörighet, beakta V. C.:s uttalande av den 6 december 2007.

625 ... Med hänsyn till detta uttalande anser tribunalen att klagandena hade kännedom om att andra kartellmedlemmar deltog i kompensationsmekanismen och även kunde förutse att övriga kartellmedlemmar deltog i övervakningssystemet.

626 Klagandena kan således hållas ansvariga för dessa två delar av överträdelsen (domstolens dom kommissionen/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, punkt 83).

...

630 Eftersom klagandena kan hållas ansvariga för övervakningssystemet och kompensationsmekanismen, liksom för alla övriga otillåtna beteenden, saknas det anledning att ändra bötesbeloppet. ...”

- 71 Domstolen erinrar vidare om att systemet för domstolsprövning av kommissionsbeslut i förfaranden enligt artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF består av en sådan prövning av lagenligheten av institutionernas rättsakter som föreskrivs i artikel 263 FEUF. Denna prövning kan, i enlighet med artikel 261 FEUF och på begäran av klagandena, kompletteras med att tribunalen utövar sin obegränsade behörighet i fråga om de påföljder som kommissionen beslutat om på detta område (dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 42).
- 72 Domstolen har redan haft tillfälle att precisera vid ett flertal tillfällen att omfattningen av den lagenlighetsprövning som föreskrivs i artikel 263 FEUF omfattar samtliga omständigheter i kommissionens beslut i förfaranden om tillämpning av artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF. Tribunalen säkerställer en fördjupad prövning av dessa bestämmelser, såväl vad gäller de rättsliga som de faktiska omständigheterna, mot bakgrund av de grunder som klagandena har åberopat (se, för ett liknande resonemang, dom KME Germany m.fl./kommissionen, C-272/09 P, EU:C:2011:810, punkterna 102 och 109, dom Chalkor/kommissionen, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkterna 62 och 82, och dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkterna 56 och 59) och med beaktande av samtliga omständigheter som dessa anført. Detta gäller oavsett om dessa omständigheter ägde rum före eller efter det aktuella beslutet och oavsett om de åberopats tidigare under det administrativa förfarandet eller för första gången i målet vid tribunalen, i den mån omständigheterna är relevanta för lagenlighetsprövningen av kommissionens beslut (se, för ett liknande resonemang, dom Knauf Gips/kommissionen, C-407/08 P, EU:C:2010:389, punkterna 87–92).
- 73 Det ska emellertid erinras om att inom ramen för den lagenlighetsprövning som avses i artikel 263 FEUF kan unionsdomstolarna inte ersätta den motivering som lämnats av den som antagit den angripna rättsakten med en egen motivering (se, för ett liknande resonemang, dom Frucona Košice/Kommissionen, C-73/11 P, EU:C:2013:32, punkt 89 och där angiven rättspraxis).
- 74 I artikel 261 FEUF föreskrivs dessutom att ”[i] de förordningar som Europaparlamentet och rådet gemensamt eller rådet ensamt antar enligt bestämmelserna i fördragen får Europeiska unionens domstol ges en obegränsad behörighet i fråga om de påföljder som föreskrivs i förordningarna”. Unionslagstiftaren har använt sig av denna möjlighet och föreskrivit i artikel 31 i förordning nr 1/2003 att ”E[U]-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. E[U]-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten”.
- 75 När unionsdomstolen utövar sin obegränsade behörighet enligt artikel 261 FEUF och artikel 31 i förordning nr 1/2003 är de således behöriga att, utöver att enbart göra en lagenlighetsprövning av den aktuella påföljden, även ersätta den bedömning som gjorts av kommissionen – som antagit den rättsakt där påföljdens storlek ursprungligen fastställdes – med sin egen bedömning såvitt gäller fastställande av påföljdens storlek (se, för ett liknande resonemang, dom Groupe Danone/Kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, punkt 61).
- 76 Omfattningen av denna obegränsade behörighet är däremot – till skillnad från den lagenlighetsprövning som föreskrivs i artikel 263 FEUF – strikt begränsad till fastställande av bötesbeloppet (se, för ett liknande resonemang, bland annat, dom Groupe Danone/kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, punkt 62, dom Alliance One International/kommissionen, C-679/11 P, EU:C:2013:606, punkt 105, dom kommissionen m.fl./Siemens Österreich m.fl., C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, punkt 126, och dom Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 45).

- 77 Tribunalens obegränsade behörighet enligt artikel 31 i förordning nr 1/2003 gäller följaktligen endast tribunalens bedömning av de böter som kommissionen har ålagt, och tribunalen har inte rätt att med stöd av nämnda behörighet göra några ändringar av de omständigheter som utgör den överträdelse som kommissionen lagenligt har fastställt i det beslut som är föremål för tribunalens prövning.
- 78 Trots att tribunalen slagit fast att kommissionen inte hade styrkt klagandenas deltagande i kompensationsmekanismen och i övervakningssystemet och trots att det omtvistade beslutet inte grundades på något annat skäl än just klagandenas deltagande i dessa två delar av överträdelsen, fann tribunalen – såsom redan påpekats i punkt 70 ovan – med stöd av sin obegränsade behörighet –, i punkterna 625, 626 och 630 i den överklagade domen, att klagandena hade haft kännedom om att andra kartellmedlemmar deltog i kompensationsmekanismen. Tribunalen fann också att klagandena kunde förutse att dessa kartellmedlemmar även deltog i övervakningssystemet. Följaktligen slog tribunalen dels fast att klagandena kunde hållas ansvariga enligt artikel 101 FEUF, dels att denna omständighet skulle beaktas då böterna fastställdes.
- 79 Tribunalen gjorde härigenom en felaktig rättstillämpning.
- 80 Överklagande ska således bifallas såvitt gäller den första delen av den andra grunden.
- 81 Den överklagade domen ska därför upphävas i den del tribunalen i punkt 3 i domslutet fastställde det nya bötesbelopp som klagandena skulle åläggas, varvid den felaktigt – med stöd av sin obegränsade behörighet – i punkterna 625, 626 och 630 i domen beaktade att klagandena hade haft kännedom om att andra kartellmedlemmar deltog i kompensationsmekanismen, att de också kunde förutse att nämnda medlemmar deltog i övervakningssystemet och följaktligen att klagandena kunde hållas ansvariga.
- 82 Mot denna bakgrund saknas det anledning att pröva övriga aspekter av den andra delgrunden liksom den tredje delen av den andra grunden.

Prövning av talan vid tribunalen

- 83 Enligt artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol kan denna, om den upphäver tribunalens avgörande, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.
- 84 Så är fallet här då domstolen anser sig förfoga över alla uppgifter som är nödvändiga för att kunna avgöra målet.
- 85 Domstolen gör i denna del följande bedömning. Mot bakgrund av punkt 1 i beslutdelen i det omtvistade beslutet såsom denna delvis ogiltigförklarats genom den överklagade domen och med hänsyn till att den första grunden för överklagande har ogillats i punkt 49 ovan, är det definitivt fastställt att klagandena ska hållas ansvariga för att under perioden från den 31 januari 1995 till den 1 oktober 2002 såvitt gäller GALP Energía España och Petróleos de Portugal och under perioden från den 22 april 1999 till den 1 oktober 2002 såvitt gäller GALP Energía SGPS, ha deltagit i en rad avtal och samordnade förfaranden vid saluföringen av penetrationsbitumen i Spanien (med undantag för Kanarieöarna) i form av en uppdelning av marknaden och samordning av priserna.
- 86 Tribunalens konstaterande att det saknades bevis för att klagandena skulle ha deltagit i kompensationsmekanismen och i övervakningssystemet medför inte, i enlighet med vad som stadgas i artikel 264 första stycket FEUF, att det omtvistade beslutet ska ogiltigförklaras i sin helhet. Dessa omständigheter utgjorde nämligen underordnade delar av den aktuella överträdelsen. Det förhållandet att kommissionen inte lagt fram bevis för ett sådant deltagande från klagandenas sida medför ingen ändring av själva innehållet i det omtvistade beslutet, eftersom den enda och fortlöpande överträdelse som kommissionen fastställt – såsom framgår av punkterna 12 och 13 ovan – i allt väsentligt består

av två huvudgrupper av konkurrensbegränsande beteenden, det vill säga uppdelning av marknaden och samordning av priser (se, för ett liknande resonemang, dom kommissionen/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punkterna 36–38).

- 87 Mot denna bakgrund ska domstolen således, med stöd av sin obegränsade behörighet enligt artikel 261 FEUF och artikel 31 i förordning nr 1/2003, fastställa det bötesbelopp som ska åläggas klagandena (dom Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 73 och där angiven rättspraxis).
- 88 I detta hänseende ska det påpekas att när domstolen själv avgör målet slutligt med tillämpning av artikel 61 första stycket andra meningen i sin stadga får den, med stöd av sin obegränsade behörighet, ersätta kommissionens bedömning med sin egen bedömning. Följaktligen kan domstolen undanröja, sätta ned eller höja de böter som ålagts (se bland annat dom KME Germany m.fl./kommissionen, C-389/10 P, EU:C:2011:816, punkt 130 och där angiven rättspraxis).
- 89 För att fastställa det ålagda bötesbeloppet ankommer det på domstolen att själv bedöma omständigheterna i fallet och vilken typ av överträdelse det rör sig om (dom Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/kommissionen, 322/81, EU:C:1983:313, punkt 111).
- 90 Detta förutsätter, i enlighet med artikel 23.3 i förordning nr 1/2003, att det för varje bötfällt företag tas hänsyn till den aktuella överträdelsens allvar samt hur länge överträdelsen pågått, med iakttagande av bland annat principen om motiveringingsskyldighet, proportionalitetsprincipen, principen att påföljder ska vara individuella och likabehandlingsprincipen (se, för ett liknande resonemang, dom kommissionen m.fl./Siemens Österreich m.fl., C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, punkterna 53 och 56, dom Guardian Industries och Guardian Europe/kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 75, och dom kommissionen/Parker Hannifin Manufacturing och Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, punkt 77). Därvid är domstolen dock inte bunden av de vägledande regler som kommissionen definierat i sina riktlinjer (se, analogt, dom Italien/kommissionen, C-310/99, EU:C:2002:143, punkt 52), även om dessa kan tjäna som vägledning för unionsdomstolarna när de utövar sin obegränsade behörighet (se, för ett liknande resonemang, dom kommissionen/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, punkt 80 och där angiven rättspraxis).
- 91 Domstolen konstaterar i förevarande fall att klagandena deltagit i en enda och fortlöpande överträdelse i Spanien. Överträdelsen består huvudsakligen i avtal om marknadsuppdelning och samordning av priser och ska betraktas som mycket allvarlig redan på grund av sin natur (se, för ett liknande resonemang, dom Versalis/Kommissionen, C-511/11 P, EU:C:2013:386, punkt 83). Deltagandet i överträdelsen har pågått under en lång tid, det vill säga sju år och åtta månader såvitt gäller GALP Energía España och Petróleos de Portugal och under tre år och fem månader såvitt gäller GALP Energía, SGPS.
- 92 Vidare ska det vad gäller klagandenas individuella situation beaktas att de, såsom framgår av punkt 514 i det omtvistade beslutet, hade en marknadsandel på 4,54 %, vilket gör det möjligt att i, likhet med vad tribunalen fann i punkt 631 i den överklagade domen, anta att klagandena inte, med hänsyn till sin storlek, genom sitt konkurrensbegränsande beteende kunde orsaka en särskilt allvarlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen har vidare helt korrekt påpekat i punkterna 566 och 567 i det omtvistade beslutet att klagandena deltagit i överträdelsen i mera begränsad utsträckning än övriga företag.
- 93 I syfte att fastställa det bötesbelopp som ska åläggas klagandena godtar domstolen de bedömningar som gjorts av kommissionen och tribunalen såvitt gäller grundbeloppet för böterna samt såvitt gäller nedsättningen om 10 procent av beloppet med anledning av klagandenas begränsade deltagande i den omtvistade överträdelsen. Domstolen anser emellertid att en nedsättning med ytterligare 10 procent av grundbeloppet ska göras. Denna nedsättning ska läggas till den nedsättning med 10 procent som redan medgetts i det omtvistade beslutet och ska medges på grund av att kommissionen inte styrkt att klagandena deltagit i kompensationsmekanismen och i övervakningssystemet.

94 Vid sådant förhållande och med beaktande av samtliga faktiska omständigheter i målet (se dom Guardian Industries och Guardian Europe/Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, punkt 78 och där angiven rättspraxis), ska det bötesbelopp som ålades GALP Energía España och Petróleos de Portugal med solidariskt betalningsansvar fastställas till 7,7 miljoner euro. Av detta belopp ska GALP Energía SGPS vara solidariskt betalningsskyldigt till ett belopp på 5,72 miljoner euro.

Rättegångskostnader

95 När överklagandet avvisas eller ogillas, eller när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken, ska domstolen enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna besluta om rättegångskostnaderna.

96 Enligt artikel 138.1 i dessa rättegångsregler, som enligt artikel 184.1 i samma regler ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna om detta har yrkats. Om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, ska vardera parten enligt artikel 138.3 i rättegångsreglerna bära sina rättegångskostnader. Domstolen får emellertid besluta att en part ska ersätta en del av den andra partens rättegångskostnader, om det framstår som skäligt med hänsyn till omständigheterna i målet.

97 Domstolen finner med hänsyn till omständigheterna i målet att klagandena ska ersätta två tredjedelar av kommissionens rättegångskostnader och bära två tredjedelar av sina egna rättegångskostnader i målet om överklagande. Kommissionen ska bära en tredjedel av sina egna rättegångskostnader och ersätta en tredjedel av klagandenas rättegångskostnader i målet om överklagande. Med hänsyn till de grunder som klagandena åberopat i målet vid tribunalen, av vilka en del slutligt har ogillats, ska vardera parten bära sina rättegångskostnader för förfarandet i första instans.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

- 1) **Den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 september 2013, i mål T-462/07, Galp Energía España m.fl./kommission (EU:T:2013:459) upphävs i den del tribunalen i punkt 3 i domslutet fastställde det nya bötesbelopp som skulle åläggas GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA och GALP Energía, SGPS SA, varvid tribunalen i domskälen – med stöd av sin obegränsade behörighet – felaktigt beaktade att GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA och GALP Energía SGPS SA hade haft kännedom om att andra kartellmedlemmar deltog i kompensationsmekanismen och att de även kunde förutse att dessa kartellmedlemmar deltog i övervakningssystemet, och att klagandena följaktligen kunde hållas ansvariga.**
- 2) **Överklagandet ogillas i övriga delar.**
- 3) **Det bötesbelopp med solidariskt betalningsansvar som ålades GALP Energía España SA och Petróleos de Portugal SA i artikel 2 kommissionens beslut K(2007) 4441 slutlig av den 3 oktober 2007 angående ett förfarande om tillämpning av artikel 81 EG [ärende COMP/38.710 – Bitumen – (Spanien)] fastställs till 7,7 miljoner euro. Av detta belopp ska GALP Energía SGPS vara solidariskt betalningsskyldigt upp till ett belopp på 5,72 miljoner euro.**
- 4) **GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA och GALP Energía SGPS SA ska ersätta två tredjedelar av Europeiska kommissionens rättegångskostnader och bära två tredjedelar av sina egna rättegångskostnader inom ramen för överklagandet. Nämnade bolag ska bära sina rättegångskostnader för förfarandet i första instans.**

- 5) Europeiska kommissionen ska bära en tredjedel av sina egna rättegångskostnader och ersätta en tredjedel av de rättegångskostnader som uppkommit för GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA och GALP Energía, SGPS SA inom ramen för överklagandet. Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader för förfarandet i första instans.**

Underskrifter